

Vraag nr. 47
van 14 december 2004
van de heer JAN LOONES

Ontwikkelingssamenwerking – Kapitaaltransfers migranten

Onderzoek van internationale instellingen levert verrassende gegevens op over de impact van de geldstromen door migranten naar hun land van herkomst.

Zoals bekend, sturen migranten veelal grote delen van hun loon naar de achterblijvers in hun land van herkomst. Terwijl dit voorheen via informele kanalen gebeurde, gebeurt dit hoe langer hoe meer via erkende bankinstellingen.

Het gaat daarbij om gigantische bedragen, waarbij cijfers genoemd worden van 200 miljard per jaar. Dat is maar liefst vijf keer zoveel als alle ontwikkelingshulp die jaarlijks naar arme landen gaat.

Uiteraard willen allerlei private en officiële instellingen thans mee impact krijgen op deze geldstroom en het beleid dat daaromtrent gevoerd kan worden.

Dit zet dan ook aan tot nadenken over de manier waarop regeringen hun beleid inzake ontwikkelingssamenwerking kunnen bijsturen. De betrokken overdrachten zijn namelijk in ieder geval een vorm van directe ontwikkelingshulp, waarbij het geld alleszins rechtstreeks toekomt bij de mensen in de derde landen.

Vraag is of er in verband met de georganiseerde besteding van die middelen naar bijvoorbeeld onderwijs of ondernemingsprojecten bijkomende sturing of impulsen kunnen worden gegeven.

Hoe speelt de minister met zijn beleid inzake ontwikkelingssamenwerking in op het fenomeen van kapitaaltransfers van migranten naar de ontwikkelingslanden ?

Antwoord

Studies van internationale instellingen zoals de Wereldbank en de Internationale Organisatie voor Migratie tonen inderdaad aan dat de geldmiddelen die migranten naar het thuisland sturen

een positieve invloed hebben op de ontwikkeling van het land.

Deze financiële overdrachten worden aangewend zowel voor het verhogen van de koopkracht van de families (directe armoedebestrijding) als voor investeringen in de economie en in de sociale sector.

Uit het proefschrift van Richard Black "Soaring Remittances Raise New Issues" blijkt echter dat beleidsmatige stimulansen in de gastlanden niet effectief blijken. Het blijkt niet eenvoudig om via politieke maatregelen de financiële stromen te kanaliseren naar ontwikkelingsgerichte activiteiten.

Dit is evident. De migranten hebben verschillende redenen om geld te sturen naar het thuisland. Bovendien heeft iedereen de vrijheid om zijn inkomen vrij te besteden. Dat vele allochtonen vrijwillig willen bijdragen aan de ontwikkeling van hun dorp kan alleen maar worden toegejuicht.

De bancaire kosten of commissie bij tussenpersonen blijken uit verschillende studies een belemmering te zijn. Onder andere Frankrijk, Spanje en de Verenigde Staten hebben via alternatieve formules geprobeerd om hieraan een oplossing te bieden. Vlaanderen heeft echter geen bevoegdheid in deze materie.

Op dit moment is er binnen ontwikkelingssamenwerking niet in concrete maatregelen voorzien om in te spelen op de kapitaalstromen van migranten.